

HIREK

0000

Tárogató a harcmezőn.

(Saját tudósítónktól.) Az északi harcmezőn történt... Olyan, mintha mese volna, amely álmok világában hajlik a szívünkre és beleszáll a régenmult idők szent romantikájába. És eszünkbe jut a daliás kurucok, amikor még Bezerédi lovagolt a fejedelemben a nagyságai huszáriai élén. Akkor szólt utoljára a tárogató, mint harci kiáltás, sirása, zokogása imbolyogva szállott a nagy kuruc-táborok környékén. Mintha egy egész nemzet bánata, öröme, könye, nevetése, álma, vágya, bizakodó reménye olvadt volna bele a tárogató szavába.

És jött egy kor, mely elfelejtette a múltat. Elhallgatott a tárogató, csöndesek lettek a zempléni meg a sárosi völgyek. A tárogató muzsikáló szerszám lett s a kávéházban siránkozott a cigánylegény bajusza alatt. Olyan lett, mint a kalitkás madár, nem volt meg az igazi hangja, meg az igazi lelke.

Aztán fordult egyet kerekre az időnek és jött a háború. Honvédek mentek idegen országba, taposták a végtelen orosz föld egyik sarkát, egyik peremét. A honvédek egyike elvitte magával a tárogatót is. Megszólt az ágyú, ropogott a fegyver, izzó tülekedéssel rohantak a muszkára a magyarok. Mintha a kurucok lelke szállt volna meg őket. Majd beásták magukat a katonák s a lövések mélyén elkezdődött az élet. Egy alkonyatkor, a mikor a csipős szél tépkedte a fákról a maradék levelet, eleven lett az orosz lövések. Szólt a puskák s a dobogásról röpkeidtek a felhőbe pólyált tüzfontosok. A honvédek káromkodtak és lőttek, tüzeltek. És egyszerre a csatazajon keresztül zokog valami. A tárogató. Bánatos hangja kiszállt az árokból, végigterjedt a völgyben.

És szólt a dal: *Hej Rákóczi, Bercsényi...* A honvédek szemében megcsillant a könny. Soha nem markolták olyan keményen a puska, mint akkor. Ugy érezték, hogy a nagy fejedelemből levagolt el sorok előtt szellemalakban és biztatja őket: *rajta, fiúk!*

De más csoda történt. Az orosz lövések között elhallgatott a puskák, hallgattak az oroszok. Talán az ő lelkiüket is megérintette a magyar dal bánatos harsogása. A tárogató mind hangosabb lett, mind elevenebb. Frissebb lett a nóták ritmusa és szólt a versük *Tyukodi pajtásról*. Majd harsogva zúgott a sip. A régi nótát fújta:

*Piros bársony süvegem,
Most élem gyöngy életem.
Balogh Ádám a nevem,
Ha vitéz vagy, jer velem...*

A honvédek visszafojtott lélekzettel hallgatták a nótát. Amikor vége volt, elszállott, szétfoszlott a levegőben az utolsó hang is, akkor odaát valami furesz ropogás támadt. A honvédek puskájukhoz nyultak, de golyó nem jött egy sem. Csodálkozva néztek egymásra a magyarok. *A muszkák tapsoltak...*

— Katonagyermek karácsonyi öröme.

A szegedi Dugonics-utcai polgári leányiskola tornatermében lélekemelő ünnepség volt ma délután. Hetven kis gyermeket láttak el karácsonyi ajándékokkal, azokat a kicsinyeket, akik a Teleky-utcai napközi otthonban kapnak naponként ellátást, amíg csak édesatyjuk a harcmezőn küzd, helyesebben: ellátják őket a háború egész tartamára. A mai karácsonyi ünnepségre zsufolásig megtelt a tornaesernő. Megjelent Bokor Pál polgármester-helyettes, Rósa Izso dr. országgyűlési képviselő, Gaál Endre dr. kultúr tanácsos, Jánossy Gyula tanfelügyelő, Orkonyi Ede dr. kuriai bíró, megjelent Bartuska altábornagyné, Rohr Jakabné, Hauser R. Sándorné, a napközi otthon felügyelő bizottságának tagjai, az adakozó urhölgyek közül is számosan.

Piukovich Ilona tanárnő leány-növendékei énekeltek, a gyermekek szavaltak, majd kiosztották minden gyermeknek az ajándékot, végül a napközi otthonban gazdag uzsonna következett a kicsinyek számára. A legnagyobb elismerés illeti Ádám Sándorné elnököt és Szögi Imréné alelnököt, akiknek vezetésével a bizottság fáradságtalanul és eredményesen buzgólkodik. Kedden délután a Hétvezér-utcai napközi otthonban lesz karácsonyi ünnepség.

— **Városatyia választás.** Az első közigazgatási kerületben megüresedett két törvényhatósági bizottsági tagságra vasárnap folyt le a városatyaválasztás. Mint előrelátható volt, a szegedi munkapárt jelöltjeit, a városközéletnek két kiváló és érdemes tagját: Ivánkovics Sándor dr. nyugalmazott tiszti főügyészt és Lendvai Sándort, a Magyar Általános Biztosító Társaság szegedi fiókjának vezértitkárát választották meg egyhangulag. A választásokat Turóczy Mihály dr. tiszti főügyész elnök és Bokor Adolf törvényhatósági bizottsági tag, helyettes elnök vezette. Reggel nyolc órától délután négy óráig jöttek szavazók, hosszú szünetelésekkel, mert ellenjelölt nem volt és így azok, akik leszávaztak, pusztán kedvtelésből érvényesítették jogaikat. Négy órakor aztán az elnök kihirdette az eredményt.

— **Köszönet.** A cs. és kir. tartalékkórház III. csoportjának (felsőipariskola) vezetősége hálás köszönetet mond a sebesült, beteg katonák részére teljesített újabb adományokért és hazafias jószívűségükért: Bárczy Antalné, Láng Antalné, Barboz Mihályné, Nagy Károlyné, Wiener Sándorné, Goldgruber Lászlóné, özv. Dorner Ferenéné, özv. Takács Józsefné, Biró Albertné (Kupáról) urnóknak, a tömörkényi bizottság által nagy gondot összeállított fehérneműkért és párnákért Tömörkényi községben, Wimmer Fülöp urnak, a szegedi kenderfonógyár igazgatójának, a szegedi felsőipariskola önképző körének hazafias és lelkes ifjúságának szép könyvgyűjteményeért.

— **Megérkezett a Jázón.** A kriszkindlit hozó csodahajó, melyet sok-sok ezer bus, epekedő gyerek álmátlanul vár, megérkezett. Mintegy ötmillió korona értékű játékszereket, meleg ruhákat stb. tartalmaz. A hajóban nemcsak ajándéktárgyak voltak felhalmozva, hanem ezer és ezer apró levél, amelyeket ismeretlen amerikai gyermekek írtak ismeretlen európai társaiknak. Nem egy van közöttük, amely könnyekig megrázkótt. Természetesen meg fogják találni a módját, hogy választoljanak rájuk. Az olasz hatóságok — mint Budapestről jelentik, — a legnagyobb készséggel jártak kezükre, a kikötő-díjat, amely mintegy ötezer lírát tett ki, ők fizették és ingyen szállították az ajándékokat az osztrák határig. Itthon a képviselőházban csomagolták a szállítmányt, egész bizottság fáradozott a csomagolásban, sőt nem egyszer Tisza István gróf is részt vett a munkában. Az ajándékból jutni fog Horvátországnak is, lakossága arányában, Bosznia pedig megkapja az Ausztriának és Magyarországnak küldött karácsonyi ajándékok felét. Közigazgatási uton kérték be a hadbavonultak családjainak névsorát és ennek az alapján csak az a reményünk arra, hogy egyetlen egy elhagyott, vagy apátlanná vált gyermek se marad ez évben karácsonyi ajándék nélkül.

— **A Szabadoktatási Egyesület Előadásai.** A Szegedi Szabadoktatási Egyesület vasárnap délután 4-től 6-ig népies előadásokat tartott. Az egyik előadás a Boldogasszony-sugáruton levő tanítóképző intézetben volt, ahol Galler Kristóf tanítóképzői igazgató „A szuezi csatánáról” és Gulácsy Sándor tanár

„Állataink takarmányozása és a háború” címmel tartott érdekes előadást. Ugyanazon időben folyt le a másik előadás a Madách-utcai állami polgári iskola tornatermében, ahol „Oroszország földje és népe” címmel olvasott föl nagy közönség érdeklődése mellett.

— Minden hónapban pótsorozás lesz.

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a jövő évtől kezdve minden hónap 20-án pótsorozások tartassanak.

— Hétszáz hold megműveletlen föld.

Az ország összes vármegyéinek hatóságaihoz rendeletet küldött a kormány, amelyben annak ellenőrzésére hívja föl őket, hogy a megyék területén lévő bérbeadott birtokokat a háború tartama alatt is ugyanolyan gondossággal műveljék és használják ki a bérlők, mint békeidőben. Csongrád vármegye alispánja ennek alapján ma átiratot küldött Szeged város törvényhatóságának, amelyben megkérdezi, hogy a város birtokát képező tápéi bér-földekből 700 hold miért nincs az idén művelve. A tápéi bérlők közül, mint annak idején megírtuk, óvadékuk elvesztésével elhagyták bérföldjeiket, mert a bérösszeget fizetni nem tudták, a város pedig csak néhány kivételes esetben adott haladékot. Bokor Pál polgármester-helyettes a mai tanácsülésből, hogy eleget tegyen a csongrádvármegyei alispán kérésének, a meg nem művelt 700 hold fölülvizsgálására kiküldte Bagáry Kálmán gazdasági felügyelőt, a mérnöki hivatalt és Turóczy Mihály dr. főügyészt.

— **Az ingyentej-mozgalom.** Braun János 5 koronát, özvegy Krausz Dávidné 5 koronát adományozott az ingyentejmozgalom javára. A Berlitz-iskola gyűjtése: Singer nővérek 2, Schlesinger N.-né 1, Balogh —20, Löwinger Mici —20, Ürményi Antal —50 fillér.

— **Milyen az élet az orosz fogságban.** Amikor az első levelek jöttek az orosz vagy francia fogságból, mindenki megnyugodva vette tudomásul, hogy a bár rövid értesítések csupa jót tartalmaznak. „Jól vagyok. Jól bánnak velem. Semmi bajom.” — hangzottak németül vagy franciául a híradások. Időnként azonban föléledt a gyanu: a levelek magyon is egyformán és nagyon is hidegen hangsúlyozták, hogy a hadifogságba került magyar tiszt, vagy baka jó bánásmódnak örvend a szomoru száműzetésben. Később aztán az internáltak és hadifoglyok módot találtak rá, hogy közöljék hozzátartozóikkal a valóságot. Az *Ehezem és rosszul vagyok* szavak ötleletes beillesztése a levélbe, megdöbbentő képét tárta ellenségeink inhumanizmusának. Egy Pécsről elszármazott, sebesült orosz fogságba került tiszt is módot talált, hogy átlakó hozzátartozóit felvilágosítsa nem éppen fényes helyzetéről. Német nyelvű levélben azt írja: „Jól érzem magam. Olyan jól, hogy Vácon, Illván, Mária-Nosztrán sem lehetnék jobban.” Az orosz cenzor, nyilván valami kedves nyaraló helyet gondolt e hárcm helységnevé mögött. Arra nem igen gondoltak, hogy ily módon ad hírt a barbár bánásmódról a sebesült fogságba jutott magyar katonatiszt.

— **A rossz idők következtében mindenki** hasznos ajándékot vásárol szeretetteinek. Legjobban megfelel a célnak kávé, tea, cacao, csokoládé, cognac, valódi jamaikai rum vagy szegedi paprika, melyek elismert jó minőségben kaphatók a világhírű Kotányi János cég szegedi fiókjában, Kárász-utca 5.

— **A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.** A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara 1914. évi december hó 22-én (kedden) délután 2 órakor tartja a havi teljes ülést a következő tárgysorozattal: Jegyzőkönyv hitelteljesítésére két tag kijelölése, Elnöki bejelentések: A Ferenc Ferdinánd főherceg és neje Hohenberg Zsófia hercegnő elhunyt alkalomával kifejezett részvétért legfelsőbb hely-

Adakozzunk az ingyentejre!